

Opgave 2 Schaduwonderwijs

Bij deze opgave horen tekst 2 en tabel 1 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Nederlanders zijn steeds hoger opgeleid. Bovendien is het opleidingsniveau een steeds belangrijkere rol gaan spelen voor het bepalen van iemands maatschappelijke positie. Om de kansen op een zo hoog mogelijk diploma te vergroten, maken steeds meer ouders voor hun kinderen gebruik van zogenaamd schaduwonderwijs. Onder schaduwonderwijs vallen aanvullende onderwijsactiviteiten die leerlingen na schooltijd volgen ter verbetering van het leren en presteren op school en waarvoor de gezinnen zelf moeten betalen. Voorbeelden hiervan zijn bijles, huiswerkbegeleiding en toets- en examentrainingen die leerlingen buiten schooltijd volgen.

Er zijn ouders die honderden euro's per jaar uitgeven aan schaduwonderwijs. In tekst 2 komt de keerzijde van schaduwonderwijs aan de orde.

- 2p 7 Geef met het begrip diploma-inflatie een mogelijke verklaring voor de populariteit van schaduwonderwijs. Gebruik in je verklaring een omschrijving van diploma-inflatie.
- Nederland is een gestratificeerde samenleving.
- 2p 8 Beredeneer dat onderwijs bijdraagt aan de sociale stratificatie van de Nederlandse samenleving. Gebruik in je redenering:
- een omschrijving van sociale stratificatie;
 - twee voorbeelden uit de beroepsprestigeladder om sociale stratificatie te illustreren.
- Gebruik tekst 2.*
- 2p 9 Beredeneer dat het vraagstuk over schaduwonderwijs over sociale mobiliteit gaat. Gebruik in je redenering:
- een omschrijving van het begrip sociale mobiliteit;
 - informatie uit tekst 2 waaruit sociale mobiliteit blijkt.

Gebruik tekst 2.

In regel 45 tot en met 48 van tekst 2 stelt Jeroen Goes dat het wel of niet inzetten van schaduwonderwijs afhangt van de ouders. Schaduwonderwijs kan leerlingen helpen een bepaalde positie te bereiken. Er kunnen drie verschillende vormen van kapitaal worden onderscheiden die invloed hebben op het bereiken van een bepaalde positie in de samenleving.

- 3p 10
- Leg uit welke **twee** vormen van kapitaal te herkennen zijn in regel 45 tot en met 48 van tekst 2. Gebruik in je uitleg bij beide vormen van kapitaal een voorbeeld of omschrijving van de vorm van kapitaal.
 - Leg met behulp van een eigen voorbeeld uit hoe de **derde** vorm van kapitaal zou kunnen bijdragen aan het behalen van een hoger opleidingsniveau.

Gebruik tekst 2.

- 2p 11
- Beredeneer dat schaduwonderwijs in landen als Japan en Zuid-Korea geïstitutionaliseerd lijkt te zijn. Gebruik in je redenering:
- de omschrijving van het kernconcept institutionalisering;
 - informatie uit tekst 2 die de redenering ondersteunt.

Gebruik tabel 1.

Verschillende onderzoekers bestuderen het gebruik en gevolgen van schaduwonderwijs. Tabel 1 geeft informatie over de relatie tussen de inkomensklasse van ouders en de inzet van betaald aanvullend schaduwonderwijs.

Bij aanvang van een onderzoek kun je meerdere hypothesen formuleren.

- 2p 12
- Formuleer een hypothese die bevestigd wordt door de gegevens in tabel 1.
 - Benoem de afhankelijke en onafhankelijke variabele in je hypothese.

Gebruik tabel 1.

- 2p 13
- Beredeneer aan de hand van tabel 1 dat het gebruik van betaald aanvullend onderwijs (schaduwonderwijs) bestaande sociale ongelijkheid laat zien. Gebruik in je redenering:
- informatie uit tabel 1;
 - de omschrijving van het kernconcept sociale ongelijkheid.